

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. române a Caransebeșului

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ APARE DUMINICA ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
" " " " " " " " pe 1/2 de an 5 cor.
" România și străinătate pe an 14 frc.
" " " " " " " " pe 1/2 an 7 "

Manuscrisurile să adresează la redacțiunea
„Foaia Diecezană” iar banii de prenumără-
țiune și inserțiuni la Administrațiunea Tipog-
rafiei și Bibliotecii diecezane în Caransebeș
Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
edictate etc. publicate de 3 ori, dacă conțin
până la 150 de cuvinte 750 cor., până la 200
de cuvinte 10 cor., de aci în sus 12 cor

Notă oficială:

Considerând starea de război, în care trăim și spre a evita eventuale neplăceri, ce s'ar putea ivi, încuviințăm, ca în anul acesta să nu să țină obicinuitele conferințe preotești acolo unde nu să poate.

Caransebeș 22 Octomvrie v. 1914.

Dr. E. Miron Cristea
episcop.

ORDIN

**către toate oficiile parohiale/ de pe teritorul
cercurilor pretoriale ORȘOVA, MOLDOVA-
NOUĂ, BISERICA-ALBĂ și CUBIN.**

Comanda militară din „Raionul Bănatului” cere din motive importante a să sista deocamdată tragerea clopotelor dela bisericile noastre, care să află în comunele cercurilor pretoriale dealungul Dunărei-de-jos, (deciate mai sus)

Fiindcă în aceste zile de război toți sântem datori a ușura pe toate căile scopurile urmărite de comanda militară, dispunem în conformitate și cu recercarea comisariatului reg. dela 24 Oct. n. 1914 Nr. 835, ca până la alte dispoziții, să nu să tragă la nici un prilej clopotele dela biserica noastră din orașul Biserica-albă și din comunele de pe teritorul cercurilor pretoriale de mai sus.

Oficiile parohiale să facă pașii delipsă pentru observarea acestui ordin, spre a evita neplăcerile provenite din eventuale întrelăsări.

Caransebeș, 16 Octomvrie v. 1914.

Dr. E. Miron Cristea
episcop.

Cine este deaproapele meu?

(Meditațiune. Lc. 10, 29).

Aceasta întrebare o pune Mântuitorului învățatul iudeu, când acesta da povețe învățăcelilor săi.

Este oare cutare cerșitor, întrabă cel bogat, căruia îi dau elemozina mea pe stradă ca să nu molesteze? Eu îi dau, însă cine îndrăznește să pretindă dela mine, ca să-l iubesc cu iubire adevărat frățască și să-l tractez cu aceea. Eu nu cunosc deaproape decât pe cel de o stare și poziție cu mine, iar acelace stă mie mai jos nu-mi este deaproape.

Este oare deaproapele meu cutare locuitor al cutarei părți de pământ ori a vreunei inzule? întrabă cel necredincios. Adevărat inima mea este prea împetrită, ca să exerce o asemenea dragoste ce cuprinde întreg neamul omenesc. Eu nu pot nici sfătui nici ajuta pe cel de peste țări și mări și mă îndestulez cu cei din jurul meu, cu prietenii mei zilnici, pe cari îi consider deaproape.

Este oare păgânul ori Iudeul? întrabă cel credincios. Cum pot eu oare iubi pe acela, care nici că-mi samănă cu privire la felul cum cinștesc și cred în Dumnezeu? Cum pot eu să-l numesc pe acela deaproape, carele nu ține religia mea și nu vrea să se apropie cu credința sa de Isus Cristos ca mine? Numai celce crede în Isus Cristos poate fi deaproapele meu.

Este oare deaproapele meu acela, carele în război îmi stă încontra? întrabă războinicul. Cum pot eu să-l iubesc pe acela, pe care trebuie să-l omor, ca să-mi apăr țara, moșia și să nu-mi rămână familia în puterea lui, ca să o nimicească? Este chemarea mea, în luptă să-l aduc prins târându-l la superioritățile mele. Numai acela este deaproapele meu, care e compatriotul meu, care este supus și ține cu mine la aceleași legi și autorități și în vreme de lipsă își varsă sângele, își pune averea pentru comuna conlucrare și înflorire a patriei. Toți ceilalți îmi sânt dușmani.

E oare deaproapele meu făcătorul de rele, tâlharul? Întrabă judecătorul. Datorința mea e, ca pe cel vinovat să-l pedepsesc și să nu-l iubesc. Pot eu oare să privesc de aproape pe acela, pe carele pentru faptele lui trebuie să-l condamnez? Pot eu oare să-i ert lui ca unui frate, carele știu, că în viața lui viitoare nu va face decât fapte rele? El este asemenea unei sălbătăcimi, care trebuie înlăturată și asemenea om nu e deaproapele meu.

Și așa își face fiecare o idee despre: Cine este deaproapele său. Deși nu toți își exprimă convingerile lor în public, dar aceasta să poată vedea la fiecare, că în ce fel se poartă față de oamenii cu cari vine în atingere.

Cine este deaproapele meu? Mântuitorul Isus răspunde învățatului iudeu prin parabola celui căzut între tâlhari.

A trecut pelângă cale preotul, celce știe și învăța legea, și l'a lăsat; a venit un levit de aceea, cari își bat pieptul, că Dumnezeu s'a dat pe sine jertfă lor, de aceea îi servesc, și l'a trecut și acesta; a venit Samarineanul, dar cel lovit de soarte fiind Iudeu și Samarinenii, fiind dușmani de moarte cu Iudeii, se urau pentru divergente cetățanești și religioase. Acesta însă în cel lovit de soarte nu vedea pe cetățeanul și îndușmănitul, ci vede pe omul. El îl ia cu multă milă și îngrijire și-l așază pe animalul său, după ce i-a turnat untdelemn și vin și i-a legat ranele, și-l duce la o ospătărie, între oamenii ceice-l grijesc și plătește toate cheltuelile pentru dânsul.

Iată numai acesta știu cine îi este deaproapele. El a arătat cele învățate în lege în fapta plină de milă și îndurare.

Și așa a învățat înțeleptul Isus pe ceice se îndoiau, cine este deaproapele nostru. El arată, că tot omul ce ne stă aproape, fiecare, cu care venim în atingere și căruia prin ajutorul nostru putem să-i fim folositori, este deaproapele nostru.

Așa, că și cetățeanul cutăruia stat din cea mai mare depărtare de pe rotogolul pământului, fără deosebire de naționalitate, este deaproapele nostru, dacă ne este aproape și are lipsă de sprijinul și ajutorul nostru. Pentru că nu este alt Dumnezeu creatorul lui decât acelace ne-a făcut și pe noi; Dumnezeu nu l-a lăsat pe pământ spre alt scop decât pentru celace ne-a lăsat și pe noi. Genul omenesc ce locuiește pe rotogolul pământului este din o singură familie și trebuie să se considere și acuma ca o familie, căreia îi este tată Dumnezeul cel vecinic. Și orcare membru al acestei familii, îndatăce vine cu noi în atingere, este fratele, sora și deaproapele nostru.

Tot așa e și cel de altă religie, fie aceea orcare ar fi. Eu tot cred, că religia mea este mai sfântă, mai mântuitoare ca a aceluia, deși

el ar disprețui convingerea mea. Dar el este totuș deaproapele meu și originea dumnezeieștii mele credințe i-o dovedesc prin aceea, că desconsiderând neștiința și ura sa, îl cinstesc ca pe fiul lui Dumnezeu și-l întâmpin eu dragostea cu care Dumnezeu a iubit pe toți oamenii și căreia în mod atâta de clar a dat expresie Mântuitorul Isus prin învățatura și faptele sale.

Și așa nu numai cetățeanul, ci și inamicul patriei mele este deaproapele meu. Deși eu sânt îndatorat să apăr pe toată linia drepturile patriei mele contra orcarei năvăliri vătămătoare și să nu permit ca prin ură, prin dușmănie, prin vătămarea autorităților ori nimicirea moșiei și a avutului fraților dușmanul să se apropie și să le pângărească; totuș trebuie să am milă și îndurare față de el atunci, când este rănit și când este dezarmat. Am datorințe sfinte pentru drepturile patriei mele, dar tot așa de mare datorință am ca creștin față de omenime, fie aceea chiar inamicul patriei mele. El este deaproapele meu, eu sânt dator să-l ajut și să-i servesc fără a atinge și vătămă datorințe mai înalte și sfinte.

Și apoi și inamicul și turburătorul liniștei mele, și orcare celce în toată vremea a vrut nimicirea familiei și avutului meu și căutat totdeauna prilej să-mi strice și să mă scurteze în drepturile mele, este deaproapele meu. Eu, ca e drept, am datorință să-mi apăr familia și avutul contra orcarui atac și amestec străin, nu am însă drept a-mi vărsa ura asupra lui; am datorință să delătur și resping dela mine cu toată puterea orice atac, însă nu am drept, ca prin ură, răzbunare să aduc inamicului meu astfel de pagubă, ce ar sta în contradicere cu faptele mele și îndurării prescrise de legea creștină. Pentru că încetez a fi creștin și a purta numele celui răstăgănit pentru mine atunci, când îi calc una din poruncile sale și încă pe cea mai cardinală: *«Iubiți pe vrămașii voștri, grații-i de bine, faceți bine și celorce vă fac nedreptate și plata voastră multă este la ceruri»* (Mt. 5, 44).

Dar oare noi cei din zilele noastre împlinim aceste precepte, ne acomodăm învățăturilor dumnezeescului Isus și oare sântem omenimea de azi în stare să ne desbrăcăm de aceste patimi și griji lumești, ce ne întunecă sufletul și mintea, ca să nu putem străbate și răzbi la săvârșirea acestor sublime învățături?

Ar putea cu drept cuvânt să să afirme că, nu! Toate cele învățate în materia legii creștine, toate cele arătate și ascunse ale noastre sânt efluxul a celor mai egoiste lucrări, sânt urmarea acelei învățături creștinești slabe, ce s'a sădit și cultivat în sufletele și inimile noastre atunci, când am primit și îndrăznim să purtăm numele de creștin. Și când purtând acest nume sublim nu sântem în stare *«să ne dezbrăcăm de omul cel*

vechi și să ne îmbrăcăm în cel nou» «să luăm scut păcăza credinței» și conform aceleia să vețuim.

Este, ducere, exemplu viu toată viața și celece să fac în ziua de azi pe toată linia prin ce numai dragoste față de deaproapele nu să arată. Toate sânt și să reduc la spoială, la o splendoare de sinamăgire și chiar fățarnicie cu care sigur nu vom putea să ne numim fi lui Dumnezeu, acelu Dumnezeu «*carele zoește, ca toți oamenii să să măntuiască și să vină la cunoștința adevărului.*»

Căci dragostea adevărată față de deaproapele, Mântuitorul ne-o arată cât să poate de lămurit, despre ce în alt tractat.

Maidan în Sept. 1914.

Proctul *lana*

Ce trebuie să știm despre holeră?

1. Bolnavul de holeră suferă de diare (eșire întetă), de vărsături și de sgârciuri și slăbește repede.

2. Holera este o boală foarte lipicioasă; germenele ei se află în escrementele, în vărsătură, în flegma și în scuipatul bolnavului.

3. Omul sănătos poate căpăta holeră sau deadreptul dela bolnav, sau dela orice persoană sau lucru, care a fost atins de scuipatul sau de escrementele bolnavului, și anume mai ales:

dela îngrijitorul, dela hainele, rufele și așternutul bolnavului, dela mâncările și beuturile lui și dela tacăturile și orice fel de vase folosite de el.

Sânt periculoase toate obiectele din odaia bolnavului, chiar dacă bolnavul nu le-a folosit. Sânt primejdioase și obiectele cari trec prin mâna multor oameni, d. e. vasele și tacăturile din piață (târg), din birturi și cafenele, apoi banii murdăriți etc.

4. Holera să leagă (să lipsește) mai ales de ceice îngrijesc de bolnav sau umbliă cu obiectele folosite de el și peste tot de **ceice mănâncă sau beau fără să se spele întâi pe mâni, sau duc la gură unele obiecte** (d. e. de scris sau de fumat), **pe care le-au prins cu mâinile nespălate.**

5. Foarte mulți se bolnăvesc și dacă beau apă dintr'o fântână, dintr'un izvor, pârâu, sau râu, în care au ajuns în vre-un mod oarecare (d. e. prin scurgere) escrementele, scuipat sau apă de spălat, infectată dela un bolnav.

6. Mai ales aceia se bolnăvesc de holeră, cari și-au stricat stomacul cu mâncări stricte (stătute), cu legume crude (d. e. castraveți, salată, ceapă etc.), cu fructe și cu beuturi spirtoase, ceice au trupul, hainele și locuințele murdare și ceice locuiesc prea mulți laolaltă.

7. De holeră se poate păzi (feri) omul:

a) dacă nu umbliă la oameni bolnavi de holeră;

b) dacă nu ia parte la intruniri (d. e. la pomeni, la târguri etc.);

c) dacă se spală bine; **mai ales mâinile** trebuie să și le spele bine cu apă curată și cu săpun **totdeauna înainte de mâncare**, căci holeră mai ales **de pe mâni prin gură** intră în corpul nostru;

d) dacă se nutrește numai cu mâncări fierle sau fripte de curând (proaspete), dacă vasele și tacăturile, ce le folosește la mâncare și la beut le spală cu apă ferbinte, iară peștele adus din ape suspecte (d. e. din râuri, care au putut fi infectate de holeră) îl desface și îl spală în apă ferbinte;

e) dacă bea apă fierță și apoi răcită și păstrată în vase acoperite, tot în vase acoperite trebuie păstrată și mâncarea;

f) dacă este cumfălat în mâncare și beutură și se ferește de mâncări și beuturi cu care și-ar putea strica stomacul;

g) dacă își ține curat atât corpul său și hainele cât și locuința (casă) și curtea. La fiecare casă trebuie să fie privată (umblătoare) cu scaun și toți căsenii să-și facă trebuințele acolo, căci dacă escrementele sânt împărășiate (prin curte, grădină, etc.) ușor poate fi infectată apa de beut și de spălat prin aceea, așa că o parte din conținutul escrementelor să scurge sau să strecoară prin pământ în fântână, în izvor, pârâu etc. sau este dus acolo de animalele de casă (găini, rațe, porci, câni etc.)

8. Atât bolnavul de holeră, cât și pe acela, la care să arată semnele boalei, trebuie să-l anunțăm cât mai în grabă la primărie.

9. Pe bolnav trebuie să-l separăm îndată de cei sănătoși, să-l îngrijim bine și să-l curățăm (vindecăm) cu ajutorul medicului. Toate acestea mai bine le putem face în spital.

10. Bolnavul de holeră — dacă este posibil — să-și facă trebuințele în vas separat (oala etc.) Escrementele, scuipatul și apa de spălat a bolnavului trebuie desinfectate, așa că să toarnă peste ele o cantitate egală de var stins sau altă materie prescrisă de medic.

11. Celce îngrijește de bolnav să se spele cât să poate de bine; să-și spele mâinile cu apă curată și cu săpun, iară după aceea cu oțet, să-și clătească gura mai de multeori pe zi cu apă cu oțet și nici să mănânce, nici să nu bea în odaia bolnavului.

E bine, ce înainte pragului dela odaia bolnavului să să pună o sdranță muiată în oțet și ceice intră și ies să calce pe ea.

12. Dacă bolnavul s'a vindecat pe deplin, să se spele din creștet până în tâlpi cu apă caldută și cu săpun sau să se scalde și să-și ia rufe și haine curate (să se primenească).

13. Dacă bolnavul a murit, nu trebuie spălat și primenit, ci trebuie să facem numai ce dispune primăria.

14. Sau s'a vindecat bolnavul bolnul de holeră, sau a murit, odaia în care a zăcut, la tot cazul trebuie desinfectată, și anume:

Rufele și hainele de pat câte să pot spăla înainte de a fi date la spălat trebuie muiate (într'un ciubar sau într'o troacă) cel puțin 2 ore în leșie fierbinte. Așternutul (strejacul, saltea, plapoma și perina după ce au fost muiate în leșie fierbinte, trebuie frecate bine cu o cârpă muiată în oțet tare și apoi puse la soare.

Hainele, care nu să pot spăla, trebuie curățite și desinfectate după îndrumările medicului.

Toate obiectele din odaia bolnavului, chiar și dacă nu le-a folosit bolnavul, trebuie spălate și scoase la soare.

Paietele din așternutul bolnavului, rămășițele de mâncare și gunoșul scos din odaia lui trebuie arse.

Vasele și toate obiectele, pe care le-a folosit bolnavul la mâncare și la beut, trebuie spălate cu apă ferbinte.

Mobilele nevăpsite (pat, scaune etc.) trebuie spălate cu leșie fierbinte.

Mobilele văpsite și mai bune precum și alte obiecte care nu să pot spăla cu leșie, să vor desinfecta cu mijloacele pe care le vor recomanda medicul.

Odaia, în care a zăcut bolnavul de holeră, trebuie văruiată și dacă este nepodită, trebuie văruiată și pământul; ușa, ferestrele și — dacă odaia e podită și — podinile trebuie desinfectate mai întâi cu leșie fierbinte sau cu alt mijloc de desinfectare, ce-l va recomanda medicul și apoi spălate. Ușa și ferestrele odăii trebuie ținute toate ziua deschise.

Continuare la „Tabella generalis“ din Nr. 41.

In comitatu Krassoviensi ad Possessionem	fuit schola Valachica nationi ordinata	et actu existit	ex qualibus materialibus structa	quales habeat commo- ditates	In quali statu repperta sit?	Non existit schola	Ratio qvare	Possessio hanc provisa est scholae magro	Qvi annum habet stipendium				Habet sterco admissum fundum		Nomina possessionum, quorum proles hanc scholam frequentant	Juxta subscriptor. maglium opiniones schola adhuc erigi deberet			
									In parata		In naturalibz		Jugeror.	extravillan.		In possessione	Ratio qvare	Nomina possessio- num quae ad hanc adjici possent	Ratio qvare
									fl	x	Triuci mens. pos.	Fazotyri mens. pos.							
Batta	Nescitur	1	Ligneis	2 Cubicula et culinam	bono	—	—	1	30	—	—	—	10	4	—	—	—	—	—
Czella	Nescitur	1	do	do	bono	—	—	1	25	—	—	—	10	4	Baka- mezó	—	—	—	—
Lalaszcz	Nescitur	1	do	1. Cubicu- lum et Culinam	bono	—	—	1	24	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Dubest	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ohaba Szerbászka	1	—	—	—	—	1	do	—	—	—	—	—	—	4	Bruznik, et Zabáls	—	—	—	—
Radmanyest	—	—	—	—	—	1	do	—	—	—	—	—	—	—	Spatta	—	—	—	—
Per Georgium Iellensich, Comitatus Krassoviensis V. Judium m. p. ex Processu Bulcsepsi.																			
Balincz	1	1	Ligneis	2. Cubicula et 1 cameram	bono	—	—	1	12	—	—	10	7	4	Tergovistye	—	—	—	—
Tergovistye	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fadimák	1	1	Ligneis	2. Cubi- cula, 1 culina	bono	—	—	1	15	—	—	13	6	2	—	—	—	—	—
Gruin	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	Gruin	—	—	—	—
Perul	—	1	Ligneis	2. Cubicula 1 culina	bono	—	—	1	15	—	—	14	8	4	—	—	—	—	—
Klitsova	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	3	Nevincsa, et Szuszány	In Possone Klitsova	—	—
Nevrintsa	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	Klitsova	—	—	—
Szuszány	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Klitsova	—	—	—